

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 630/2016-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA] a [REDAKČIA], oboch bytom [REDAKČIA], zastúpených advokátkou JUDr. Barborou Šrutekovou, Hlavná 44, Trnava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Er 1023/2013 a jeho uznesením z 31. mája 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] a [REDAKČIA] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. septembra 2016 (elektronicky) a 9. septembra 2016 (poštou) doručená sťažnosť [REDAKČIA] a [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného

práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Er 1023/2013 a jeho uznesením z 31. mája 2016.

2. Po stručnom opísaní skutkového a právneho stavu sťažovateľa navrhli, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Er 1023/2013 a jeho uznesením z 31. mája 2016, napadnuté uznesenie zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie. Okrem toho sa domáhajú priznania finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € a náhrady trov konania.

3. Z obsahu k sťažnosti priloženého a sťažovateľmi podpísaného splnomocnenia z 11. augusta 2016 vyplýva, že v konaní pred ústavným súdom splnomocnili na zastupovanie advokátku JUDr. Barboru Šrutekovú (ďalej len „advokátka“) vo veci *„sťažnosti proti porušovaniu základných práv a slobôd vyplývajúcich z Ústavy SR proti Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v konaní č.k. 4 Obdo 24/2014“*.

4. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 549/2015 bolo nálezom zo 16. marca 2016 vyslovené porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru [REDAKOVANÉ] (teda inej osoby, ako sú sťažovateľa) rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 21 CoKR 3/2013 z 29. októbra 2014 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 24/2014 z 30. apríla 2014. Tieto rozhodnutia boli ústavným súdom zrušené a vec bola vrátená Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

6. Ústavný súd vychádzajúc z obsahu sťažnosti a jej príloh konštatuje, že splnomocnenie, ktoré bolo priložené k sťažnosti sťažovateľov, napriek tomu, že ich sťažnosť bola spísaná kvalifikovanou právnou zástupkyňou, nespĺňa náležitosti ustanovené v § 20 zákona o ústavnom súde, keďže splnomocňuje advokátku na zastupovanie sťažovateľov v inom konaní pred všeobecným súdom (konanie vo veci [REDAKOVANÉ] vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4 Obdo 24/2014), ako je uvedené v petite sťažnosti (konanie vo veci sťažovateľov vedené na okresnom súde pod sp. zn. 18 Er 1023/2013).

7. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania, okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Ustanovenie § 20 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahuje aj na sťažnosť podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde.

8. Z už uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde). Inak povedané, každý návrh bez výnimky musí spĺňať všeobecné náležitosti. Všeobecné náležitosti sa týkajú formy a obsahu návrhu. Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

9. V prípadoch obligatórneho zastúpenia navrhovateľa advokátom v konaní pred ústavným súdom (čo platí aj v danej veci, pozn.) je základným procesným prameňom práva § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde (bod 8). Citované zákonné ustanovenie procesného poriadku (vo vzťahu k iným právnym predpisom ide o predpis *lex specialis*) vymedzuje nevyhnutné náležitosti právneho zastupovania v konaní pred ústavným súdom, ktoré musia byť splnené a ktoré nie je možné zmluvne ani inak obmedziť.

10. Ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu (advokátky), ktorý koncipoval aj samotnú sťažnosť adresovanú ústavnému súdu, nepostupovali v súlade s § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde a nepredložili ústavnému súdu kvalifikované splnomocnenie na ich zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010).

Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení

zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

11. Ústavný súd z uvedeného dôvodu a so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľov konštatuje, že sťažnosť nespĺňa náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2016